

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA TISA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA NNE

10 NOVEMBA, 2017

KIKAO CHA NNE – TAREHE 10 NOVEMBA, 2017

I. DUA:

Saa 3:00 asubuhi Mhe. Mussa Azzan Zungu (Mwenyekiti) alisoma Dua na kuongoza Bunge.

MAKATIBU MEZANI

1. Ndg. Ramadhani Issa
2. Ndg. Joshua Chamwela

II. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa:-

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 39: Mhe. Josephine Johnson Genzabuke

Nyongeza: Mhe. Josephine Johnson Genzabuke
Mhe. Joram Ismael Hongoli
Mhe. Ally Seif Ungando
Mhe. Almas Athuman Maige

Swali Na. 40: Mhe. Yosepher Ferdinand Komba (liliulizwa na Mhe. Joseph Roman Selasini)

Nyongeza: Mhe. Joseph Roman Selasini
Mhe. Upendo Furaha Peneza
Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara
Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

Swali Na. 41: Mhe. Abdallah Dadi Chikota

Nyongeza: Mhe. Abdallah Dadi Chikota
Mhe. Willy Quambalo Qulwi
Mhe. Ritta Enespher Kabati
Mhe. Hawa Abdulrahman Ghasia
Mhe. Innocent Lugha Bashungwa
Mhe. Isack Zacharia Issaay

Swali Na. 42: Mhe. George Malima Lubeleje

Nyongeza: Mhe. George Malima Lubeleje

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali na. 43: Mhe. Kiza Hussein Mayeye

Nyongeza: Mhe. Kiza Hussein Mayeye
Mhe. Munde Abdallah Tambwe
Mhe. Nape Moses Nnauye
Mhe. James Francis Mbatia
Mhe. Zubeir Mohamed Kuchauka
Mhe. Shaaban Omar Shekilindi

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

Swali Na. 44: Mhe. Lucy Michael Mlowe

Nyongeza: Mhe. Lucy Michael Mlowe
Mhe. Stanslaus Shing'homa Mabula

Swali Na. 45: Mhe. Angelina Adam Malembeka

Nyongeza: Mhe. Angelina Adam Malembeka
Mhe. Rashid Abdallah Shangazi
Mhe. Anthony Calisty Komu

Mhe. Mussa Bakar Mbarouk

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

Swali Na. 46: Mhe. Leah Jeremiah Komanya

Nyongeza: Mhe. Leah Jeremiah Komanya
Mhe. Abdallah Ally Mtolea

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 47: Mhe. Richard Phillip Mbogo

Nyongeza: Mhe. Richard Phillip Mbogo

Swali Na. 48: Mhe. Augustino Manyanda Masele

Nyongeza: Mhe. Augustino Manyanda Masele

Swali Na. 49: Mhe. Balozi Adadi Mohamed Rajab

Nyongeza: Mhe. Balozi Adadi Mohamed Rajab

WIZARA YA MADINI:

Swali Na. 50: Mhe. Njalu Daudi Silanga (liliulizwa na Mhe. Boniventura Destery Kiswaga)

Nyongeza: Mhe. Boniventura Destery Kiswaga

WIZARA YA NISHATI:

Swali Na. 51: Mhe. Ridhiwani Jakaya Kikwete (liliulizwa na Mhe. Mohamed Omary Mchengerwa)

Nyongeza: Mhe. Mohamed Omary Mchengerwa

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

Swali Na. 51: Mhe. Paschal Yohana Haonga

Nyongeza: Mhe. Paschal Yohana Haonga

WIZARA YA KILIMO:

Swali Na. 52: Mhe. Martin Mtonda Msuha

Nyongeza: Mhe. Martin Mtonda Msuha

III. MATANGAZO

- (i) Wageni mbalimbali wa Wabunge walitambulishwa;
- (ii) Washeshimiwa Wabunge walitangaziwa uwepo wa Semina kwa Wabunge wote kuhusu Muswada wa Wakala wa Meli Semina itakayofanyika siku ya Jumamosi tarehe 11 Novemba, 2017 na siku ya Jumapili tarehe 12 Novemba, 2017 Semina kuhusu Kampuni ya MAXCOM AFRICA PLC;
- (iii) Wabunge walikaribishwa kwenye sherehe za uwekaji wa jiwe la Msingi wa Hoteli ya FANTASY VILLAGE tarehe 11 Novemba, 2017 ambapo Mgeni Rasmi atakuwa Spika wa Bunge.

MIONGOZO YA SPIKA

1. Mhe. Cosato David Chumi aliomba mwongozo kuhusiana na uhalali wa Taasisi inayojiita Mfuko wa Elimu ya Juu (*Tanzania Social Support Foundation*) kutoa matangazo kwa waliokosa mikopo ya Elimu kuomba kwenye taasisi hiyo kwa ada ya Maombi ya shilingi 30,000/=.

Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia alieleza kwamba Serikali haitambui Taasisi hiyo na kutoa rai kwa Watanzania kuwa makini na taasisi kama hizo.

2. Mhe. Mchg. Peter Msigwa aliomba Mwongozo akitaka Bunge lijadili jambo la dharura kuhusu uhusiano uliopo kati ya Tanzania na Kenya akitolea mifano ya Serikali kuchoma vifaranga zaidi ya 6000 vilivyonunuliwa kutoka Kenya na pia Ng'ombe waliotoka Kenya kupigwa mnada kwa bei ya 71,000 kwamba hayo yanaashiria uhusiano mbaya na Kenya.

Kiti kilitoa uamuzi kuwa jambo hilo halijafuata Kanuni za Bunge hivyo Mbunge alipeleke kwenye Kamati husika.

(iv) HOJA ZA SERIKALI NA KAMATI YA MIPANGO:

Bunge liliendelea kukaa kama Kamati ya Mipango na Wabunge wafuatao walichangia:-

56.	Mhe. Nape Moses Nnauye	-	CCM
57.	Mhe. Salim Hassan Turkey	-	CCM
58.	Mhe. Mahmoud Hassan Mgimwa	-	CCM
59.	Mhe. Anthony Calisty Komu	-	CHADEMA
60.	Mhe. Pascal Yohana Haonga	-	CHADEMA
61.	Mhe. Mussa Bakar Mbarouk	-	CUF
62.	Mhe. Khatib Said Haji	-	CUF
63.	Mhe. Saada Salum Mkuya	-	CCM
64.	Mhe. Jaku Hashim Ayoub	-	CCM
65.	Mhe. Emmanuel Papian John	-	CCM
66.	Mhe. Fredy Atupele Mwakibete	-	CCM

Baada ya michango hiyo saa 7:00 mchana Bunge lilirudia na Mwenyekiti alisitisha Bunge hadi saa 11:00 jioni.

Saa 11:00 jioni Bunge lilirejea na kuendelea kukaa kama Kamati ya Mipango ambapo Wabunge wafuatao walichangia:-

67.	Mhe. Kiza Hussein Mayeye	-	CUF
68.	Mhe. Devatha Mathew Minja	-	CHADEMA
69.	Mhe. Esther Nicolas Matiko	-	CHADEMA
70.	Mhe. Sebastian Simon Kapufi	-	CCM

71.	Mhe. Edward Franz Mwalongo	-	CCM
72.	Mhe. Victor Kilasile Mwambalaswa	-	CCM
73.	Mhe. Cecilia Danel Paresso	-	CHADEMA
74.	Mhe. Susan Limbweni Kiwanga	-	CHADEMA
75.	Mhe. Salum Mwinyi Rehani	-	CCM
76.	Mhe. Janeth Maurice Massaburi	-	CCM
77.	Mhe. Leah Jeremiah Komanya	-	CCM
78.	Mhe. Dadi Abdallah Chikota	-	CCM
79.	Mhe. Joseph Michael Mkundi	-	CHADEMA
80.	Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara	-	CHADEMA
81.	Mhe. Lolesia Jeremiah Bukwembe	-	CCM
82.	Mhe. Mussa Rashid Ntimizi	-	CCM
83.	Mhe. Desderius John Mipata	-	CCM
84.	Mhe. Jitu Vrajlal Soni	-	CCM
85.	Mhe. Constantine John Kanyasu	-	CCM
86.	Mhe. Mbarak Kitwana Dau	-	CCM
87.	Mhe. Mohamed Omary Kigua	-	CCM
88.	Mhe. Shaaban Omary Shekilindi	-	CCM
89.	Mhe. Innocent Lugha Bashungwa	-	CCM

Baada ya michango hiyo Bunge lilirudia na matangazo yafuatayo yalitolewa:-

- (i) Kamati ya Miundombinu ikutane kesho;
- (ii) Semina kwa Wabunge kuhusu Muswada wa Mawakala wa Meli iliyokuwa imepangwa kufanyika kesho tarehe 11 Novemba, 2017 haitakuwepo;
- (iii) Kutakuwa na Mbio za Dodoma Marathon tarehe 12 Novemba, 2017;
- (iv) Semina ya Jumapili itakuwepo kama kawaida.

(v) KUAHIRISHA BUNGE

Saa 1:45 usiku Bunge liliahirishwa hadi tarehe 13 Novemba, 2017 saa 3:00 asubuhi.